

Beleving van milieu

Stadspeiling 2008

Gemeente Amersfoort
Sector Dienstverlening, Informatie en Advies (DIA)
Onderzoek en Statistiek

Michel van Berkum
Zwaantina van der Veen

Uitgave en rapportage:

Onderzoek en Statistiek, gemeente Amersfoort.

Postbus 4000, 3800 EA Amersfoort.

Bezoekadres: Stadhuisplein 1, kamer 2.05.

Telefoon (033) 469 4888

E-mail: statistics@amersfoort.nl

december 2008

Inhoudsopgave

Samenvatting	5
1. Inleiding	7
1.1 Kader en onderzoeksvragen	7
1.2 Aanpak van het onderzoek	7
1.3 Opzet rapportage	8
2. Bekendheid en bereidheid	9
2.1 Inleiding	9
2.2 De bekendheid met het gemeentelijke milieubeleid	9
2.3 De bereidheid een bijdrage te leveren aan duurzaamheid	10
3. De meningen van inwoners over milieumaatregelen	15
3.1 Inleiding	15
3.2 Belangrijke en minder belangrijke maatregelen	15
3.3 Waarnaar moet de meeste aandacht van de gemeente uitgaan?	17
3.4 Informatiebehoefte	18
3.5 Geluidshinder	20
4. toepassen van milieumaatregelen	23
4.1 Inleiding	23
4.2 Het gebruik van spaarlampen	23
4.3 Het gebruik van groene stroom	24
4.4 Afvalscheiding	26
Bijlage: vragenlijst met scores in procenten	25

In het milieubeleidsplan 2008-2011 van de gemeente Amersfoort “Samen Duurzaam Amersfoort” staat centraal wat de gemeente op het terrein van het milieu concreet wil bereiken. Het behalen van de doelstellingen is mede afhankelijk van de houding en de inzet van de inwoners van Amersfoort. Daarom wil de afdeling milieu, naast andere metingen, ook meten hoe Amersfoorters denken over milieu en milieumaatregelen.

Aan Onderzoek & Statistiek is gevraagd deze nulmeting uit te voeren.

De beleving van het milieu door inwoners is vertaald in 4 centrale vragen:

- *Hoe groot is de bekendheid van de belangrijkste gemeentelijke milieudoelstelling?*
- *Wat is de bereidheid van inwoners om een bijdrage te leveren aan duurzaamheid?*
- *Welke milieumaatregelen vinden inwoners belangrijk?*
- *In hoeverre passen inwoners milieumaatregelen toe en wat zijn belemmeringen?*

De resultaten zijn verkregen door vragen over het milieu op te nemen in de Stadspeiling 2008.

Grote bereidheid

Amersfoort wil in 2030 als stad klimaatneutraal zijn. Ruim één op de vijf inwoners is bekend met deze gemeentelijke milieudoelstelling.

De bereidheid van Amersfoorters om een bijdrage te leveren aan duurzaamheid is groot. De praktijk blijft daarop achter. Zo is 92% voorstander van energiebesparing in huis. De helft van de Amersfoorters doet ook in de praktijk aan energiebesparing. De bereidheid om de fiets of het openbaar vervoer te nemen voor korte stadsritten heeft 84% van de Amersfoorters. De praktijk is dat iets meer dan de helft van de inwoners, die beschikken over een auto, niet de fiets of het openbaar vervoer neemt voor korte stadsritten.

Voorkeur voor concrete milieumaatregelen

Amersfoorters vinden vooral concrete milieumaatregelen in de woonomgeving en de stad belangrijk, zoals het verwijderen van zwerfvuil, onderhoud openbaar groen en meer voorzieningen voor fietsers. De minder concrete maatregelen, zoals stimuleringsmaatregelen en voorlichting, vindt men minder belangrijk. Weer veel belang wordt gehecht aan het naleven van milieuregels door bedrijven.

De Amersfoorters vinden dat ook de *gemeentelijke aandacht* moet uitgaan naar concrete milieumaatregelen. De behoefte aan *gemeentelijke informatie* wijst erop dat Amersfoorters gemotiveerd zijn om zelf aan de slag te gaan met het treffen van milieuvriendelijke voorzieningen in de woning.

Het toepassen van eenvoudige milieumaatregelen blijft achter

Het toepassen van eenvoudige milieumaatregelen door Amersfoorters blijft achter bij de bereidheid. Iets minder dan een derde van de inwoners heeft vooral of alleen maar spaarlampen in huis. Drie van de tien inwoners maakt gebruik van groene stroom. De meningen over afvalscheiding zijn overwegend positief. Twee van de drie Amersfoorters is tevreden over de afvalscheiding. Een kwart is ontevreden omdat de mogelijkheid van afvalscheiding ontbreekt of omdat men de afvalscheidingvoorzieningen te kort vindt schieten.

1. Inleiding

1.1 Kader en onderzoeksvragen

Tal van milieumaatregelen hebben de afgelopen jaren bijgedragen aan verbetering van de kwaliteit van het milieu, echter de milieuproblemen zijn er niet minder op geworden. Het klimaatprobleem mondiaal, de luchtkwaliteit en het intensievere ruimtegebruik met minder ruimte voor natuur vragen alle aandacht.

De gemeente Amersfoort heeft gekozen voor een nieuwe aanpak. Effectief milieubeleid moet meer integraal, in samenhang met andere beleidsvelden vorm en inhoud krijgen. Eigentijds milieubeleid ontstaat in dialoog met de inwoners van de stad. De gemeente kan het niet alleen.

Deze nieuwe aanpak is vastgelegd in het milieubeleidsplan 2008-2011 van de gemeente Amersfoort "Samen Duurzaam Amersfoort". In dit plan staat centraal wat de gemeente op het terrein van het milieu in de komende jaren wil bereiken. Samen met het milieubeleidsplan is ook de 1e milieubalans uitgebracht, als start van integrale milieumonitoring.

De afdeling milieu van de sector SOB heeft voor 2011 streefwaarden geformuleerd en wil in de tussenliggende jaren weten wat de ontwikkelingen zijn binnen de verschillende milieuthema's. Hiervoor is door de afdeling milieu een nulmeting gedaan, die zal worden gevolgd door tussenliggende metingen en een eindmeting in 2011.

Het behalen van de gemeentelijke milieudoelstelling is mede afhankelijk van de houding en de inzet van de Amersfoorters. Daarom wil de afdeling milieu, naast inzichten in de milieuprestaties en milieukwaliteit, ook de *beleving van het milieu door de Amersfoorters* meenemen in de metingen. Aan Onderzoek & Statistiek (O&S) is gevraagd dit deel van de meting op zich te nemen.

De beleving van het milieu door Amersfoorters is vertaald in 4 centrale vragen:

- Hoe groot is de bekendheid van de belangrijkste gemeentelijke milieudoelstelling?
- Wat is de bereidheid van inwoners om een bijdrage te leveren aan duurzaamheid?
- Welke milieumaatregelen vinden inwoners belangrijk?
- In hoeverre passen inwoners milieumaatregelen toe en wat zijn belemmeringen?

1.2 Aanpak van het onderzoek

Stadspeiling

De gegevens ten behoeve van deze milieumonitor zijn verkregen door vragen over het milieu op te nemen in de Stadspeiling 2008. Ieder jaar organiseert de afdeling Onderzoek en Statistiek een Stadspeiling onder de Amersfoorters. In de Stadspeiling 2008 zijn in totaal zes onderwerpen opgenomen.

De Stadspeiling is in de maanden april en mei van 2008 gehouden onder 3000 Amersfoorters van 18 tot 85 jaar, met uitsluiting van de bevolking in instellingen en tehuizen. Daarvoor is een representatieve steekproef getrokken uit de gemeentelijke basisregistratie persoonsgegevens. Voor het eerst was het in deze Stadspeiling mogelijk om de vragenlijst ook digitaal in te vullen. In totaal leverde deze gecombineerde aanpak een respons op van 66%, ofwel 1978 ingevulde vragenlijsten. Ruim 40% van de totale respons (802 vragenlijsten) werd uiteindelijk via internet binnengehaald en bijna 60% kwam op papier terug.

De nieuwe aanpak heeft niet geleid tot een andere respons. Ook in 2006 werd een respons van 66% bereikt en in 2007 zelfs 69%.

De respons bleek enigszins vertekend, in die zin dat gezinnen met kinderen, eigenaar-bewoners en vrouwen iets waren oververtegenwoordigd en dat alleenstaanden, jongeren en allochtonen waren ondervertegenwoordigd. Die scheve verhouding is min of meer rechtgetrokken door de respons te wegen naar bewonerskenmerken (geslacht, leeftijd, etniciteit, huishoudentype), naar eigendomsverhouding en naar de wijk waar men woont. De gewogen uitkomsten zijn vervolgens opgehoogd naar de totale Amersfoortse populatie vanaf 18 jaar. De uitkomsten hebben dus betrekking op het totaal van circa 103.000 volwassen Amersfoorters.

Beleving milieu

In de Stadspeiling 2008 zijn 14 vragen opgenomen ten behoeve van deze milieumonitor. Een deel van deze vragen is eerder opgenomen in de Stadspeilingen van 1998 en 2002.

Door middel van de Stadspeiling zijn alle 14 vragen te relateren aan een groot aantal achtergrondvariabelen, zoals leeftijd, opleiding en inkomen. In deze rapportage over milieubeleving worden alleen die relaties die relevant zijn gelet op de context van dit onderzoek genoemd: milieubeleid gericht op inwoners. Bovendien moet er sprake zijn van een grote samenhang tussen de scores en een variabele. Waar in de rapportage de samenhang niet wordt genoemd is dus sprake van geen of weinig relevantie en een ontbrekende of geringe samenhang.

1.3 Opzet rapportage

In hoofdstuk 2 komen de vragen aan de orde over de bekendheid van de gemeentelijke milieudoelstelling en de bereidheid van Amersfoorters een bijdrage te leveren aan duurzaamheid. Hoofdstuk 3 gaat in op de meningen van Amersfoorters over milieumaatregelen. Wat vinden inwoners belangrijk, waaraan moet de gemeente aandacht geven en aan welke informatie is behoefte?

In hoofdstuk 4 wordt gekeken naar de mate waarin Amersfoorters in de praktijk milieumaatregelen toepassen.

In de bijlage staan de vragen over milieu en de scores op deze vragen in procenten.

2. Bekendheid en bereidheid

Amersfoort wil in 2030 als stad klimaatneutraal zijn. Ruim één op de vijf Amersfoorters is bekend met deze gemeentelijke milieudoelstelling.

Uit de beantwoording van 6 deelvragen komt naar voren dat de bereidheid een bijdrage te leveren aan duurzaamheid groot is. De praktijk blijft daarop achter. Zo is 92% van de inwoners bereid om energie te besparen in huis. De helft van de Amersfoorters heeft die bereidheid in de praktijk gebracht. De bereidheid om de fiets of het openbaar vervoer te nemen voor korte stadsritten heeft 84% van de Amersfoorters. De praktijk is dat ruim de helft van de inwoners, die beschikken over een auto, niet de fiets of het openbaar vervoer neemt voor korte stadsritten.

Een vijfde van de Amersfoorters is bereid actief mee te werken aan een beter milieu op het niveau van de buurt.

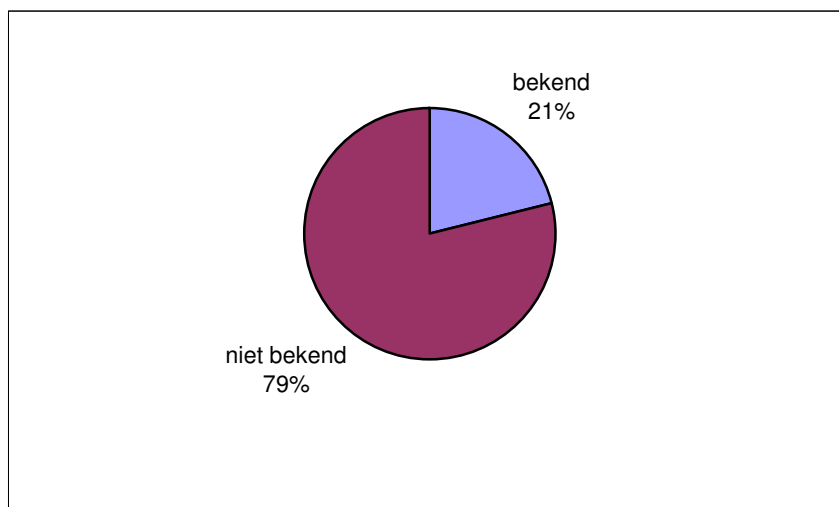
2.1 Inleiding

Amersfoort wil in 2030 als stad klimaatneutraal zijn. Het realiseren van deze doelstelling slaagt alleen als Amersfoorters mede bereid zijn een bijdrage te leveren. Wat is de bekendheid met deze doelstelling en in hoeverre is de bereidheid aanwezig? Deze vragen komen in dit hoofdstuk aan de orde.

2.2 De bekendheid met het gemeentelijke milieubeleid

De gemeente Amersfoort heeft in het milieubeleidsplan 2008-2011 het doel gesteld als stad in 2030 klimaatneutraal te zijn. Wat is de bekendheid van deze doelstelling?

Figuur 1 Bekendheid van inwoners (in %) met de gemeentelijke milieudoelstelling

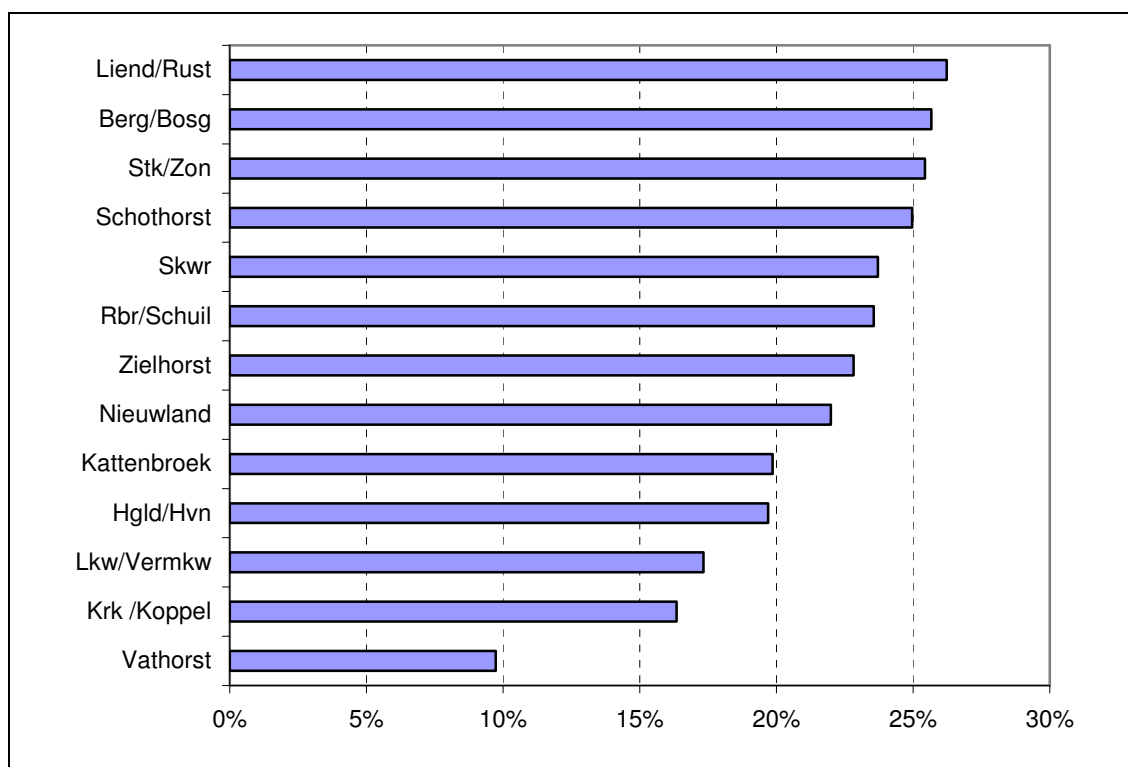
bron: Stadspeiling 2008, Onderzoek en Statistiek

Ruim één op de vijf inwoners is bekend met deze doelstelling.

De bekendheid neemt toe naarmate de leeftijd van de Amersfoorters hoger is. Van de 18 tot 30 jarigen is 15% bekend met de doelstelling, onder de Amersfoorters van 65 jaar en ouder is dat 38%.

Verder verschilt de bekendheid met deze doelstelling per wijk. Zoals te zien is in figuur 2 springt vooral de wijk Vathorst er in negatieve zin uit. De bekendheid met deze doelstelling van de gemeente is in de nieuwste wijk van Amersfoort is aanzienlijk lager dan in andere wijken.

Figuur 2: Bekendheid met doelstelling gemeente per wijk

Bron: Stadspeiling 2008, Onderzoek & Statistiek

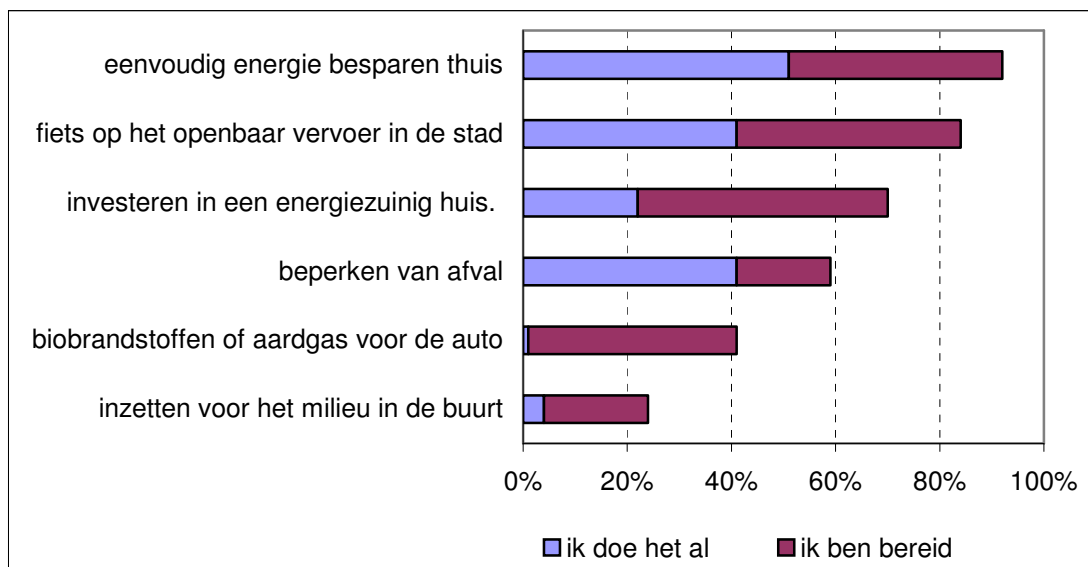
2.3 De bereidheid een bijdrage te leveren aan duurzaamheid

De uitvoering van het milieubeleidsplan “Samen Duurzaam Amersfoort” slaagt alleen als Amersfoorters mede bereid zijn een bijdrage te leveren. In hoeverre is die bereidheid aanwezig? Aan de hand van 6 deelvragen is deze bereidheid gepeild.

Een onderscheid wordt gemaakt in inwoners, die de bereidheid getoond hebben (‘ik doe het al’), inwoners die dit nog niet doen, maar wel bereid zijn (‘ik ben bereid’) en de totale bereidheid (inwoners die het al doen + de inwoners, die bereid zijn een bijdrage te leveren). Waar gesproken wordt over ***bereidheid*** wordt bedoeld deze ***totale bereidheid***.

De bereidheid is in het algemeen groot. De praktijk (“ik doe het al”) is wisselend.

Figuur 3 Bereidheid van inwoners een bijdrage te leveren aan duurzaamheid (in %)

bron: Stadspeiling 2008, Onderzoek en Statistiek

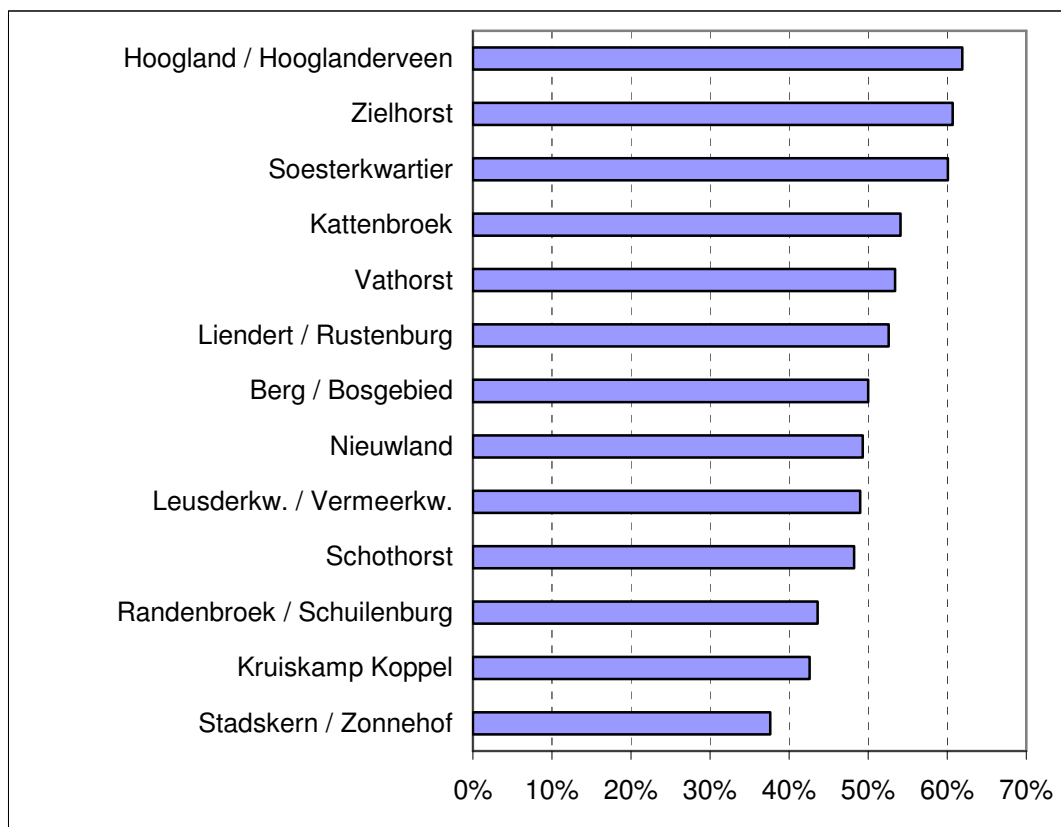
In het vervolg van dit hoofdstuk wordt ingegaan op de beantwoording van de 6 vragen afzonderlijk.

Energie besparen

De bereidheid in huis energie te besparen door eenvoudige maatregelen is groot, namelijk 92%. Ruim de helft van de Amersfoorters doet het al. De bereidheid stijgt licht naarmate het opleidingsniveau hoger is.

Als de (totale) bereidheid energie te besparen per wijk wordt vergeleken, dan ligt het percentage per wijk rond het gemiddelde van 92%. Er komen echter wel verschillen naar voren in de mate waarin inwoners van verschillende wijken in de praktijk aan energiebesparing doen ('ik doe het al').

Figuur 4 Percentages van inwoners die aan energiebesparing doen, per wijk

bron: Stadspeiling 2008, Onderzoek en Statistiek

Inwoners van Hoogland / Hooglanderveen, Zielhorst en het Soesterkwartier doen relatief veel aan energiebesparing. Inwoners van de stadskern en Zonnehof doen daarentegen relatief weinig aan energiebesparing.

Afvalbeperking

De bereidheid tot afvalbeperking is gemiddeld lager dan de bereidheid tot energiebesparing. Dit kan komen doordat afvalbeperking meer vraagt van Amersfoorters en geen financieel voordeel oplevert. De (totale) bereidheid stijgt sterk met het niveau van de opleiding: van 41% bij de Amersfoorters met een opleiding tot het niveau van het lager onderwijs tot 73% bij inwoners met een HBO of universitaire opleiding. Dat geldt ook voor de praktijk. Van de Amersfoorters met een opleiding tot het niveau van het lager onderwijs geeft 8% aan dat ze aan afvalbeperking doen. Voor het HBO/universitaire niveau is dit percentage 29%.

Investeren in een energiezuinig huis

De bereidheid te investeren in een energiezuinig huis is groot: 70%.

Bij bewoners van een eigen huis ligt de (totale) bereidheid - zoals te verwachten - hoger, namelijk 80%. Ruim een kwart (28%) van de woningbezitters investeert al in energiebesparing. De helft (52%) is daartoe bereid. De bereidheid is dus nog in beperkte mate omgezet in investering in energiebesparing.

Van de huurders is 50% bereid te investeren in een energiezuinig huis, waarvan één op de vijf (10%) dat al doet. Bij dit cijfer moet worden bedacht dat huurders voor een deel afhankelijk zijn van de verhuurder als het gaat om het treffen van energiebesparende voorzieningen in huis.

De fiets of het openbaar vervoer nemen voor korte stadsritten

Bij deze vraag zijn alleen de antwoorden van *Amersfoorters met een auto* meegenomen. Van de Amersfoortse huishoudens heeft 78% een auto.

De (totale) bereidheid de auto te laten staan en de fiets of het openbaar vervoer te nemen voor korte stadsritten is groot: 84%. Echter 45% heeft die bereidheid wel, maar nog niet in de praktijk gebracht. Niet bereid om de auto te laten staan is 12%. Dat houdt in dat ruim de helft (45% + 12%) van de Amersfoorters met een auto niet de fiets of het openbaar vervoer neemt voor korte stadsritten.

Alternatief tanken: gebruik biobrandstoffen of aardgas

Omdat de mogelijkheden om gebruik te maken van biobrandstof nog heel beperkt zijn, is het aandeel inwoners dat dit al doet bijna nihil. Hierdoor lijkt de totale bereidheid om gebruik te maken van biobrandstof of aardgas als autobrandstof onder Amersfoorters met een auto laag in vergelijking met de overige scores. Toch geven vier op de tien Amersfoorters aan gebruik te willen maken van alternatieve brandstof en dat is vergeleken met de andere onderwerpen positief. Eén op de vijf (21%) geeft aan hiertoe niet bereid te zijn. Een kwart (26%) geeft aan geen mening te hebben of het niet te weten. Deze resultaten zullen te maken hebben met de relatieve onbekendheid en de zeer beperkte mogelijkheden

Inzet voor het milieu

Een vijfde van de Amersfoorters is bereid actief mee te werken aan een beter milieu op het niveau van de buurt en 4% doet dat al. De bereidheid is laag in vergelijking met de overige bereidheid. Echter het gaat hier om het op een minder concreet niveau actief zijn voor verbetering van het milieu, zonder direct persoonlijk voordeel in financieel- en/of milieuopzicht, vraagt de nodige motivatie, inspanning en vrije tijd. Dit zou een reden kunnen zijn voor deze lagere bereidheid.

3. De meningen van inwoners over milieumaatregelen

De Amersfoorters hechten relatief veel belang aan concrete milieumaatregelen in de woonomgeving en de stad, zoals het verwijderen van zwerfvuil, onderhoud openbaar groen en maatregelen gericht op fietsverkeer. De minder concrete maatregelen, zoals stimuleringsmaatregelen en voorlichting, worden minder belangrijk gevonden. Weer veel belang wordt gehecht aan het naleven van milieuregels door bedrijven.

Ten opzichte van geluidsoverlast door burelen en overige geluidsoverlast komt volgens de Amersfoorters geluidsoverlast door het verkeer het meest voor.

De Amersfoorters vinden dat ook de gemeentelijke aandacht moet uitgaan naar concrete milieumaatregelen. De behoefte aan gemeentelijke informatie wijst erop dat Amersfoorters gemotiveerd zijn om zelf aan de slag te gaan met het treffen van milieuvriendelijke voorzieningen in de woning.

3.1 Inleiding

Aan de hand van 3 vragen zijn de meningen van Amersfoorters over milieumaatregelen gepeild:

Welke maatregelen zijn meer en welke minder belangrijk? (3.2)

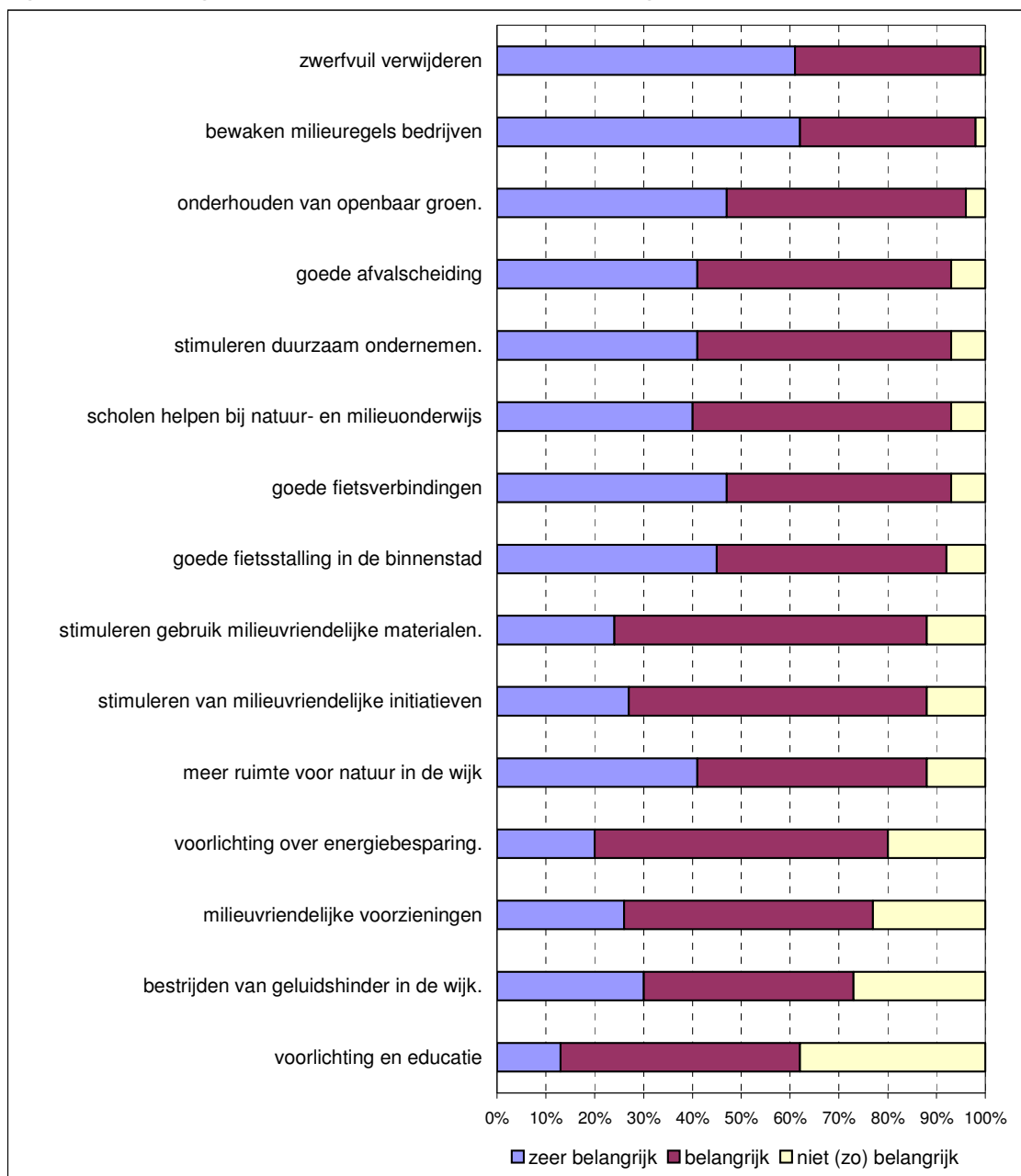
Waarom moet de aandacht van de gemeente uitgaan? (3.3)

Aan welke gemeentelijke informatie is behoefte? (3.4)

3.2 Belangrijke en minder belangrijke maatregelen

Aan de inwoners zijn 15 maatregelen op het gebied van natuur en milieu voorgelegd met de vraag wat vindt u (zeer) belangrijk en wat niet (zo) belangrijk. De uitkomsten van deze vraag staan in figuur 5 weergegeven.

Figuur 5 Meningen van inwoners over milieumaatregelen (in %)

bron: Stadspeiling 2008, Onderzoek en Statistiek

Algemene lijn

Amersfoorters hechten relatief veel belang aan *concrete* maatregelen in de woonomgeving en de stad, zoals het verwijderen van zwerfvuil, onderhoud openbaar groen en maatregelen gericht op fietsverkeer. Deze concrete maatregelen, die niet alleen met milieu te maken hebben, maar ook met bijvoorbeeld wijkonderhoud en verkeersveiligheid, worden door bijna alle inwoners (zeer) belangrijk gevonden. De minder concrete maatregelen, zoals stimuleringsmaatregelen en voorlichting, worden minder belangrijk gevonden. Ook het bestrijden van geluidshinder in de woonwijk heeft een lagere prioriteit.

Wat opvalt is dat de Amersfoorters ook veel belang hechten aan het naleven van milieuregels door bedrijven. Deze minder concrete maatregel komt op de tweede plaats in de rangorde. Het kan betekenen dat de Amersfoorters van mening zijn dat bedrijven niet of in een geringe mate bijdragen aan milieuverbetering en/of dat de controle op het naleven van milieuregels tekort schiet.

Wat ook opvalt zijn de *over all* hoge scores op (zeer) belangrijk. Hierbij zal de neiging een sociaal wenselijk antwoord te geven een rol spelen. Bovendien is milieu een zeer actueel item.

In de stadspeiling 2002 is dezelfde vraag gesteld, waarbij 11 identieke maatregelen (van de 15 in de stadspeiling 2008) werden voorgelegd. Vergelijking van de scores in 2002 en 2008 levert globaal een gelijk beeld op, met uitzondering van afvalscheiding. In 2008 wordt aan afvalscheiding meer belang gehecht dan in 2002.

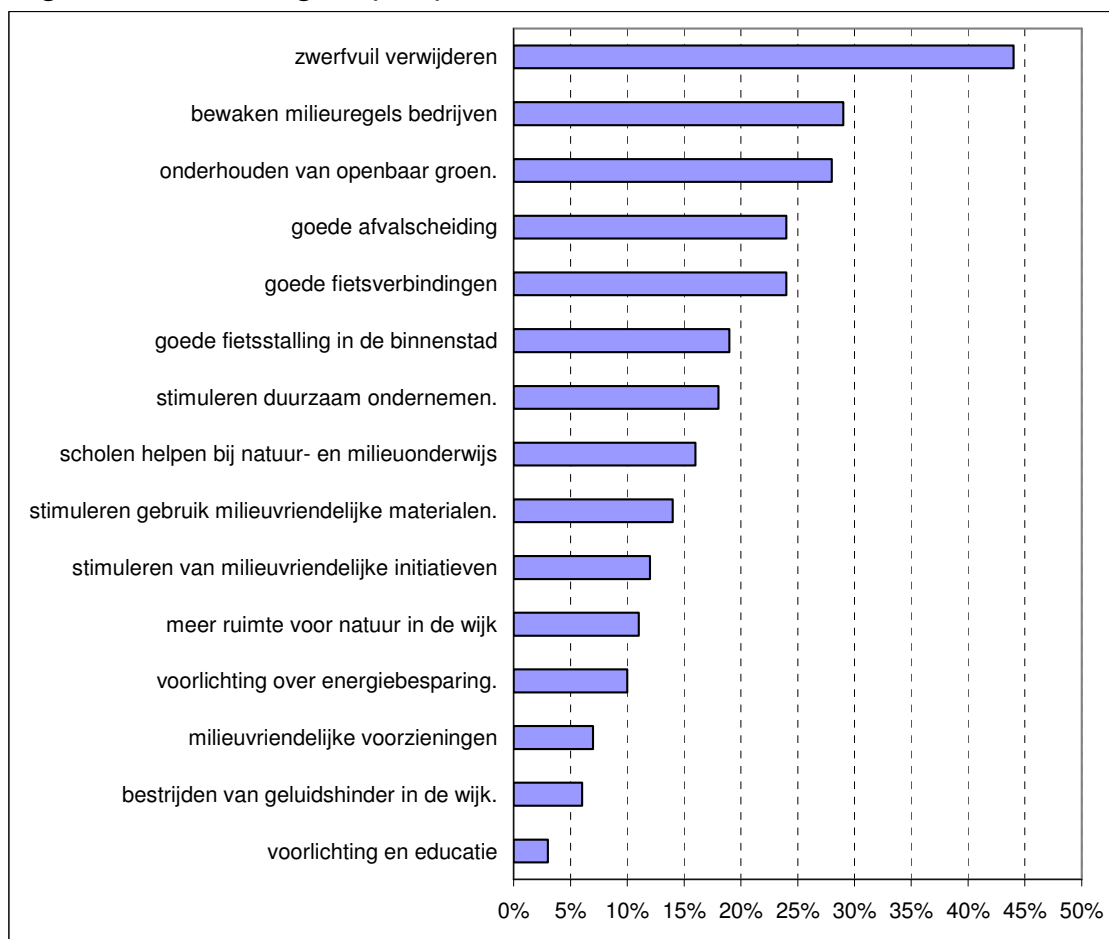
Leeftijd

Uit de vergelijking van meningen van Amersfoorters over milieumaatregelen met de achtergrondvariabele leeftijd komt een zeer duidelijk verband naar voren. Naarmate de leeftijd toeneemt wordt meer belang gehecht aan de milieumaatregelen. Dit verband komt naar voren bij alle maatregelen, met uitzondering van ‘meer natuur in de wijk’.

3.3 Waarnaar moet de meeste aandacht van de gemeente uitgaan?

Aan de Amersfoorters is de vraag voorgelegd welke 3 van de 15 milieumaatregelen de meeste aandacht van de gemeente moeten krijgen. De beantwoording van deze vraag leidt tot het volgende resultaat.

Figuur 6 Meninge van inwoners over de vraag waarnaar de meeste aandacht van de gemeente uit moet gaan (in %)

bron: Stadspeiling 2008, Onderzoek en Statistiek

De Amersfoorters vinden dat de meeste gemeentelijke aandacht vooral moet uitgaan naar *concrete* maatregelen in de woonomgeving en de stad: zwerfvuil verwijderen, zorgen voor goede fietsverbindingen, goed onderhouden van openbaar groen en het bestrijden van geluidshinder. Minder concrete maatregelen, zoals stimuleringsmaatregelen en voorlichting, behoeven naar de mening van de inwoners minder gemeentelijke aandacht.

Een uitzondering hierop is echter wel het helpen van scholen bij natuur- en milieuonderwijs. Blijkbaar vinden Amersfoorters het minder belangrijk dat ze zelf voorgelicht worden, maar vinden ze dit voor de jeugd wel belangrijk.

Deze rangorde van maatregelen waaraan de gemeente aandacht moet geven komt in grote lijnen overeen met de rangorde als resultaat van de vraag welke maatregelen de Amersfoorters belangrijk vinden (zie paragraaf 3.2).

Opvallende uitkomsten per wijk

Welke maatregelen de meeste aandacht moeten krijgen verschilt per wijk. Zo vinden inwoners van Vathorst het meer dan gemiddeld belangrijk dat de gemeente zorgt voor goede fietsverbindingen en voor meer ruimte voor groen in de wijk.

In de Stads kern/ Zonnehof is het opvallend dat men het verwijderen van zwerfvuil minder belangrijk vindt dan in andere wijken, terwijl de bewoners van de Stads kern/Zonnehof het stimuleren van bedrijven om duurzaam te ondernemen belangrijker vinden dan bewoners van andere wijken.

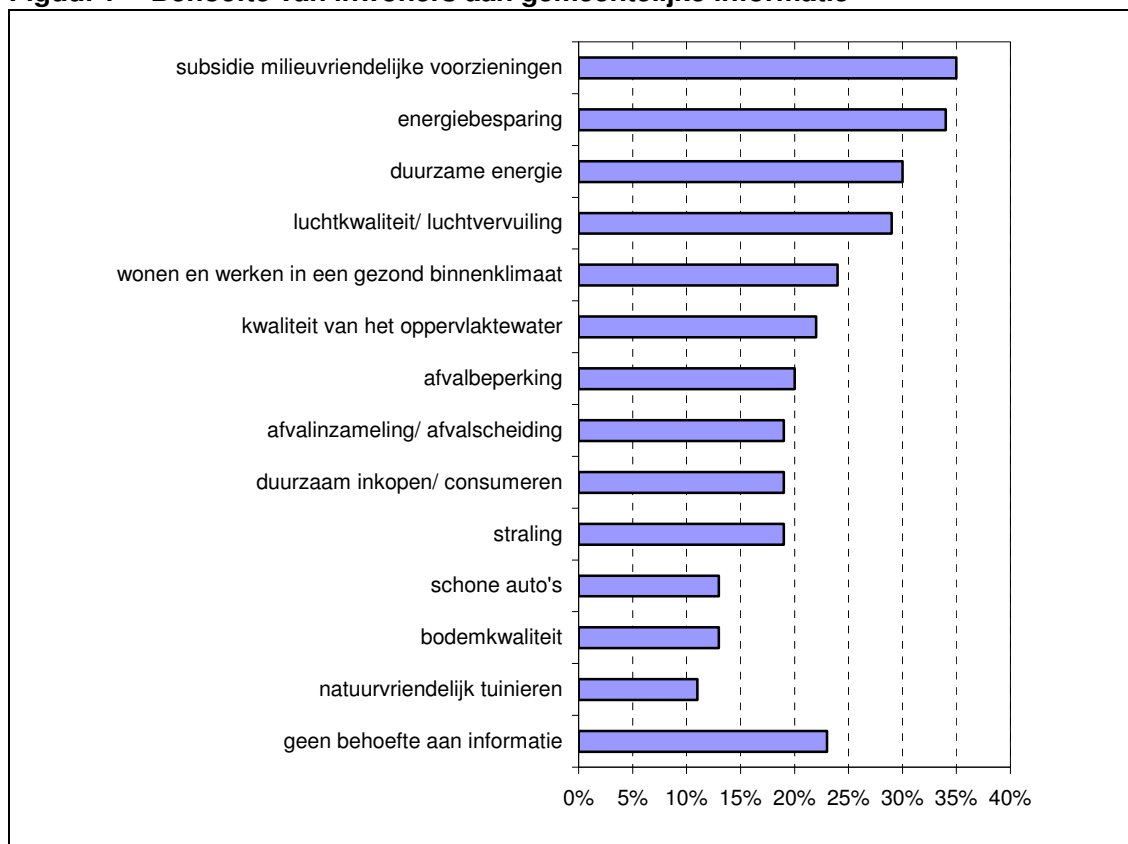
Het stimuleren van milieuvriendelijke initiatieven van bewoners scoort juist weer hoog bij bewoners van het Bos- en Berggebied en in Zielhorst

3.4 Informatiebehoefte

Gemeentelijke informatie

De beantwoording van de vraag aan welke gemeentelijke informatie behoefte is levert het volgende resultaat.

Figuur 7 Behoeft van inwoners aan gemeentelijke informatie

Bron: Stadspeiling 2008, Onderzoek en Statistiek

De behoefte aan informatie over subsidiemogelijkheden, energiebesparing en duurzame energie (zonnepanelen) duidt op de motivatie om zelf aan de slag te gaan met het treffen van

milieuvriendelijke voorzieningen in de woning. Deze voorzieningen leveren zowel milieubesparing als financieel voordeel voor het huishouden op.

Opvallend is wel dat informatie over subsidie voor milieuvriendelijke voorzieningen het meest gewild is, terwijl het mogelijk maken van milieuvriendelijke voorzieningen (zoals bijvoorbeeld een tankstation voor biobrandstof / aardgas) niet als een van de belangrijkste taken voor de gemeente gezien wordt. Blijkbaar zijn de Amersfoorters dus meer gericht het krijgen van persoonlijke subsidie en op andere vormen van milieuvriendelijke voorzieningen voor bijvoorbeeld hun eigen woning, dan op het mogelijk maken van algemene voorzieningen door de gemeente zoals een tankstation voor biobrandstof/aardgas.

Centrum voor Natuur- en milieueducatie

Aan de Amersfoorters is gevraagd naar de bekendheid met het Centrum voor Natuur- en milieueducatie in het park Schothorst. Bijna driekwart (72%) van de inwoners heeft (wel eens) gehoord van het centrum.

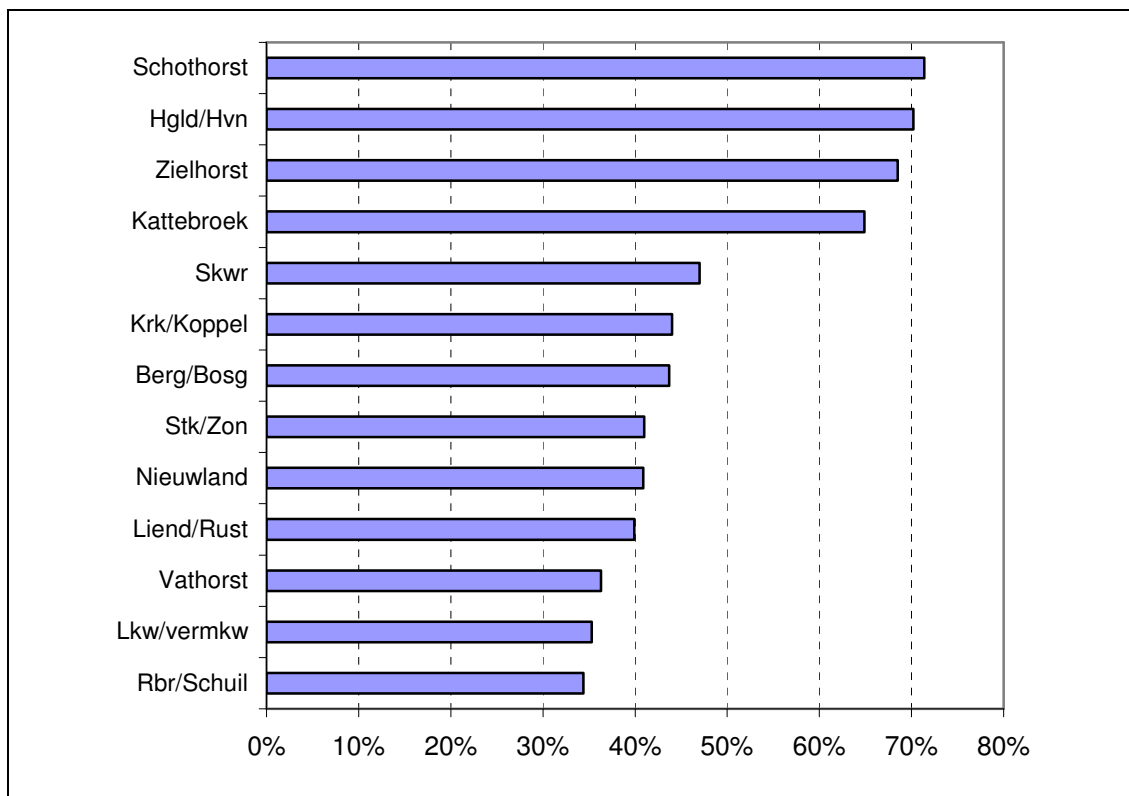
Van de Amersfoorters die bekend zijn met het centrum heeft 43% het centrum een of twee keer bezocht, 26% geeft aan er vaker te komen en 31% heeft het centrum nog nooit bezocht.

Voor alle inwoners betekent dit dat 31% van de inwoners er een of twee keer is geweest, 19% er wel vaker komt en 50% er nog nooit is geweest.

Vooral Amersfoorters in de leeftijd van 40-49 jaar en ouder kennen én bezoeken het centrum, terwijl dit het minst is onder de Amersfoorters in de leeftijd van 18-39 jaar. Zo kent en bezoekt 58% van de Amersfoorters van 40 t/m 49 jaar het CNME, tegenover 44% onder de Amersfoorters van 18 t/m 30 jaar. Verder bereikt het CNME Amersfoorters met een niet-westerse achtergrond en met een laag opleidingsniveau minder. Een derde van de Amersfoorters met niet-westerse achtergrond kent het CNME en heeft het bezocht, terwijl dit geldt voor ruim de helft van de Amersfoorters met een westerse achtergrond. Ook onder de laagopgeleiden (geen onderwijs/ alleen lager onderwijs) heeft het CNME een laag bereik (33%).

Zoals verder te zien is in de onderstaande figuur, kennen en bezoeken vooral inwoners van de omliggende wijken het CNME.

Figuur 8: Kent én bezocht het CNME

Bron:

In de Stadspeiling leefomgeving en milieu 1998 zijn dezelfde vragen gesteld over het CNME. De resultaten in 1998 komen globaal overeen met de resultaten in 2008.

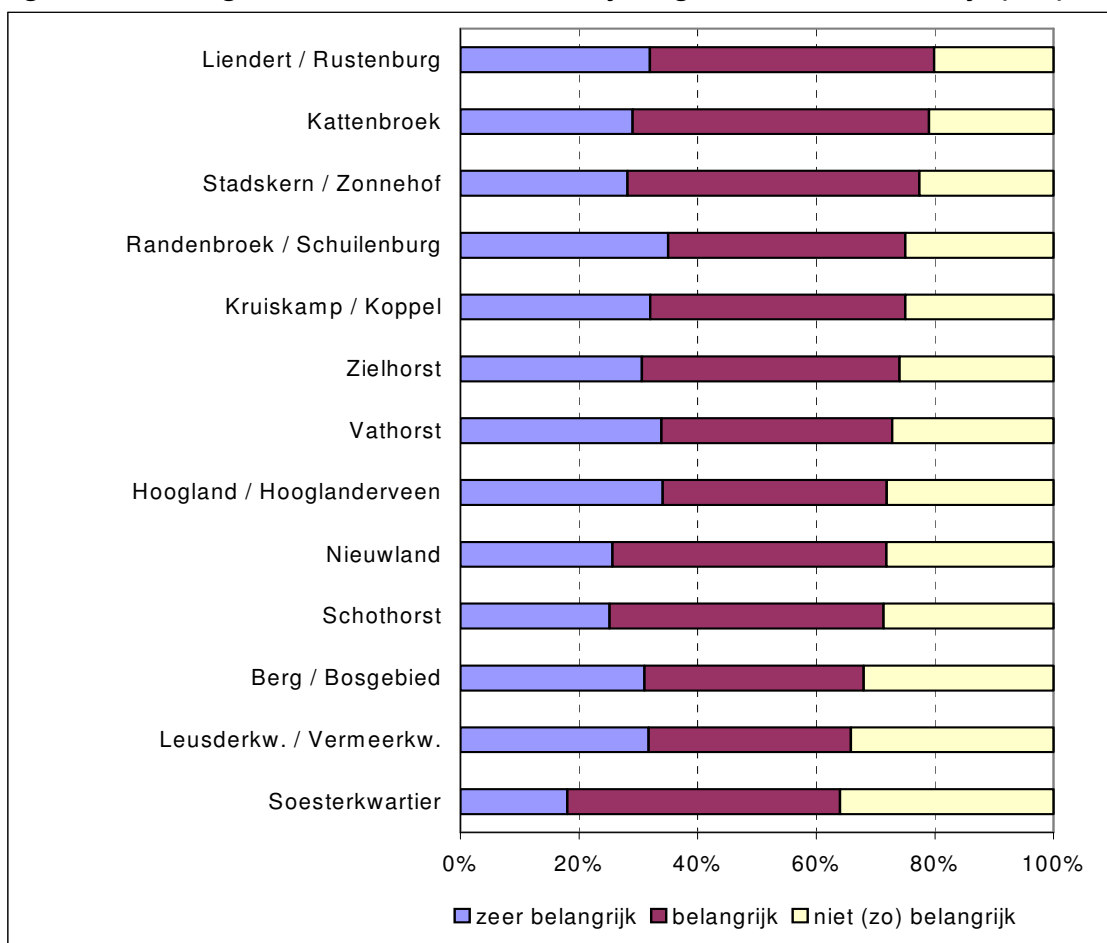
3.5 Geluidshinder

Het bestrijden van geluidsoverlast veroorzaakt door het verkeer is onderdeel van het gemeentelijke milieubeleid. In deze paragraaf gaan we in op de uitkomsten van enkele vragen in de stadspeiling over geluidshinder.

Bestrijden van geluidshinder in de wijk

Van de Amersfoorters vindt 71% het bestrijden van geluidshinder in de wijk (zeer) belangrijk. In de volgende figuur is te zien hoe dat per wijk varieert.

Figuur 9 Meningen van inwoners over bestrijden geluidshinder in de wijk (in%)

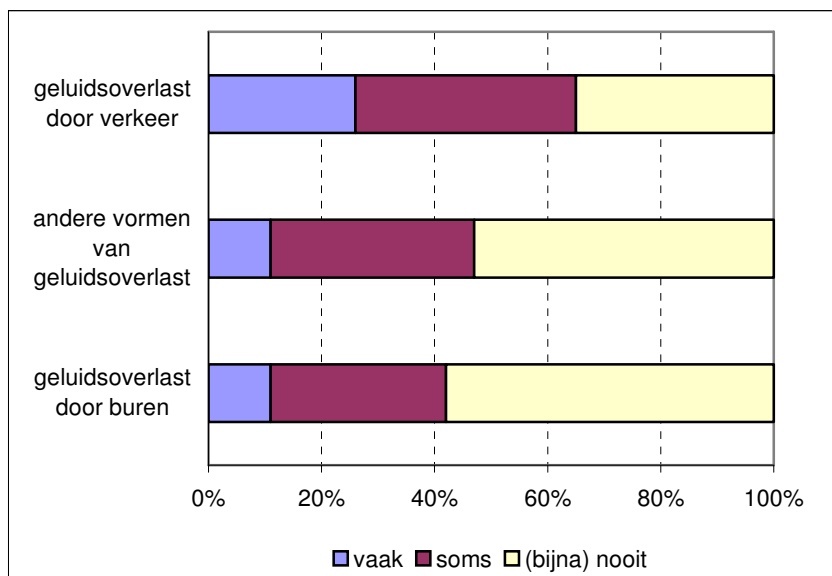

bron: Stadspeiling 2008, Onderzoek en Statistiek

Geluidsoverlast door het verkeer

In deze monitor is gemeten hoe de mening van Amersfoorters over geluidsoverlast door het verkeer zich verhoudt tot de mening over geluidsoverlast door burens en overige geluidsoverlast.

Figuur 10 Meningen van inwoners over het vóórkomen van geluidsoverlast (in %)

bron: Stadspeiling 2008, Onderzoek en Statistiek

Ten opzichte van geluidsoverlast door buren en overige geluidsoverlast komt volgens de Amersfoorters geluidsoverlast door het verkeer het meest voor. Volgens 64% komt dit soms tot vaak voor.

Zoals te zien in figuur 10 komt geluidsoverlast door buren volgens 41% van de inwoners soms tot vaak voor. Vergelijking van geluidsoverlast door buren tussen huurders en eigenaren van woningen levert een te verwachten resultaat: bewoners van een huurwoning vinden dat geluidsoverlast door buren meer voorkomt dan bewoners van koopwoningen. Van inwoners van een huurwoning vindt 53% dat dit soms tot vaak voorkomt. Voor de inwoners van een koopwoning is dit 34%.

4. Toepassen van milieumaatregelen

Het toepassen van milieumaatregelen blijft achter bij de bereidheid van Amersfoorters. Bijna een derde van de inwoners heeft vooral of alleen maar spaarlampen in huis. Drie van de tien inwoners heeft groene stroom. Eén op de tien inwoners weet niet of men al dan niet gebruik maakt van groene stroom.

De meningen van Amersfoorters over afvalscheiding zijn overwegend positief. Twee van de drie inwoners is tevreden over de afvalscheiding. Een kwart is ontevreden omdat de mogelijkheid van afvalscheiding ontbreekt of omdat men de afvalscheidingvoorzieningen te kort vindt schieten.

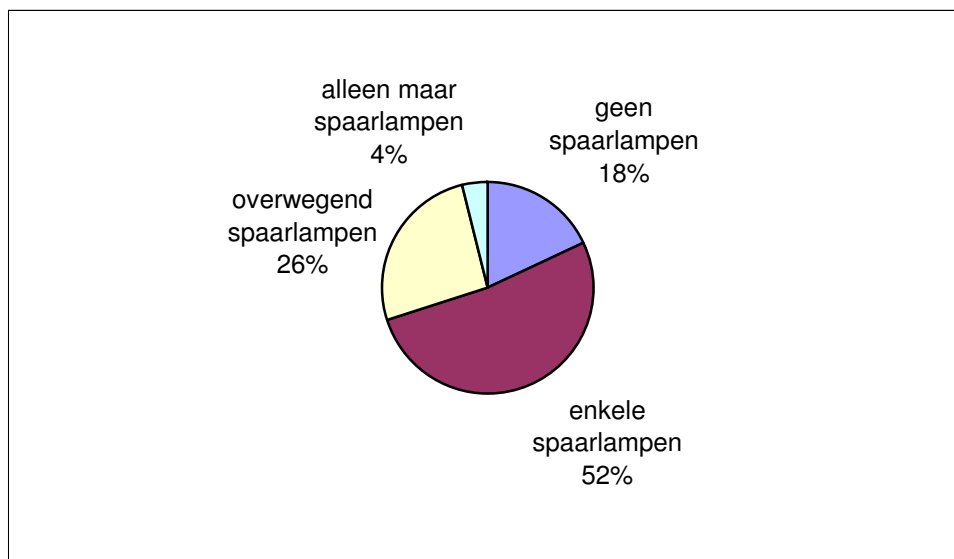
4.1 Inleiding

De vierde centrale vraag in deze milieumonitor luidde: in hoeverre passen Amersfoorters milieumaatregelen toe en wat zijn belemmeringen? Deze vraag is vertaald in drie deelvragen over het gebruik van spaarlampen (4.2), het gebruik van groene stroom (4.3) en de tevredenheid over afvalscheiding (4.4).

4.2 Het gebruik van spaarlampen

Het gebruik van spaarlampen door Amersfoorters is als volgt.

Figuur 11 Gebruik spaarlampen door inwoners

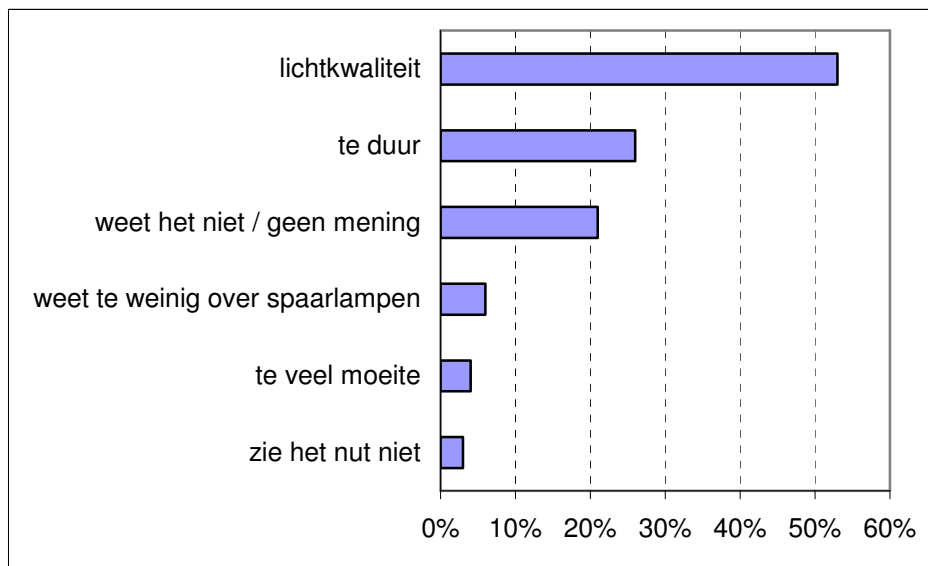
bron: Stadspeiling 2008, Onderzoek en Statistiek

De cijfers zijn grotendeels gelijk aan de cijfers van een landelijk consumentenonderzoek van 'Milieu Centraal' uit 2005. In dit landelijk onderzoek had 24% geen spaarlampen, voor Amersfoort is dit percentage in 2008 18%.

In de wijken Vathorst, Nieuwland en Zielhorst hebben de bewoners weinig spaarlampen, terwijl de bewoners van Kattenbroek en het Berg- en Bosgebied relatief veel spaarlampen hebben.

Aan de Amersfoorters met geen of enkele spaarlampen in huis (70%) is gevraagd naar de redenen.

Figuur 12 Redenen van inwoners om geen of enkele spaarlampen te hebben (in %)¹

bron: Stadspeiling 2008, Onderzoek en Statistiek

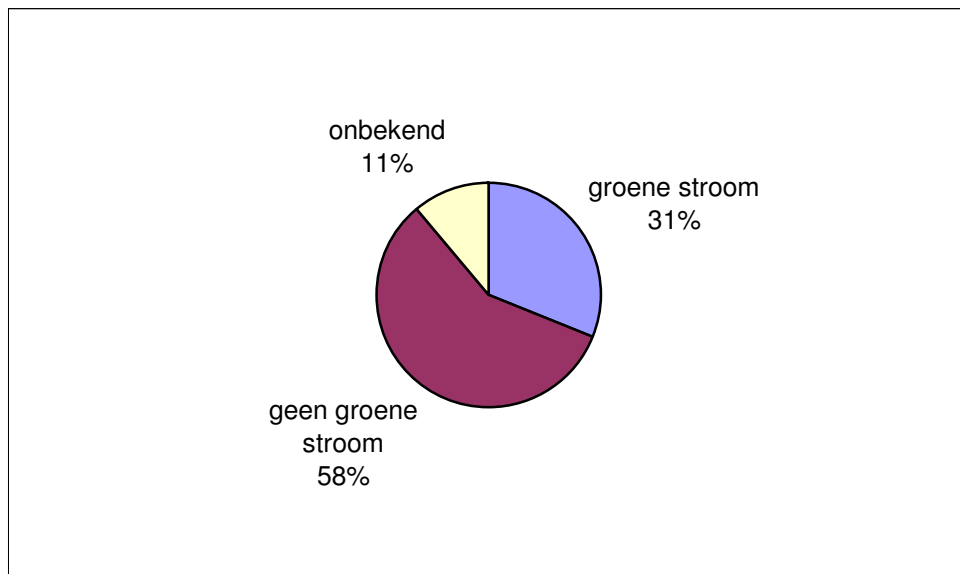
Voorals de lichtkwaliteit en de prijs zijn redenen om geen of slechts enkele spaarlampen in huis te hebben. Gelet op de verbeterde lichtkwaliteit en de verlaagde aankooprijs van spaarlampen de laatste jaren lijkt de kennis hierover wat achter te lopen.

4.3 Het gebruik van groene stroom

Van de Amersfoorters maakt 31% gebruik van groene stroom, 58% maakt geen gebruik van groene stroom en 11% weet het niet.

¹ Men kon meerdere antwoorden aankruisen.

Figuur 13 Gebruik groene stroom door inwoners

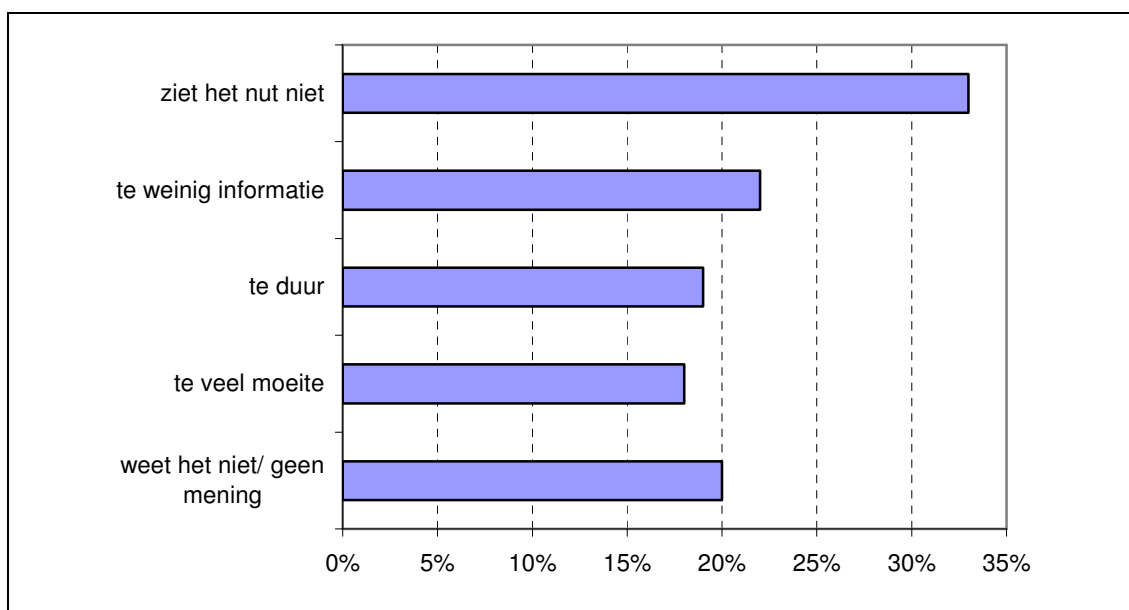
bron: Stadspeiling 2008, Onderzoek en Statistiek

Wat opvalt is dat 11% van de Amersfoorters niet weet of men gebruik maakt van groene stroom. Een antwoord op de vraag hoe Amersfoort zich verhoudt tot het landelijke gemiddelde is niet exact te geven. Volgens "Milieu Centraal" maakte in 2007 33% van de huishoudens gebruik van groene stroom. Ervan uitgaande dat een deel van de Amersfoorters, die 'onbekend' heeft ingevuld, wel over groene stroom beschikt, zal Amersfoort op of iets boven dit landelijke gemiddelde zitten.

Opvallend is dat in Vathorst weinig huishoudens groene stroom hebben (17% geeft aan groene stroom te hebben), terwijl in Kattenbroek juist veel huishoudens groene stroom hebben (38%).

De beantwoording van de vraag waarom men geen gebruik maakt van groene stroom geeft het volgende resultaat.

Figuur 14 Redenen van inwoners om geen groene stroom te gebruiken (in %)

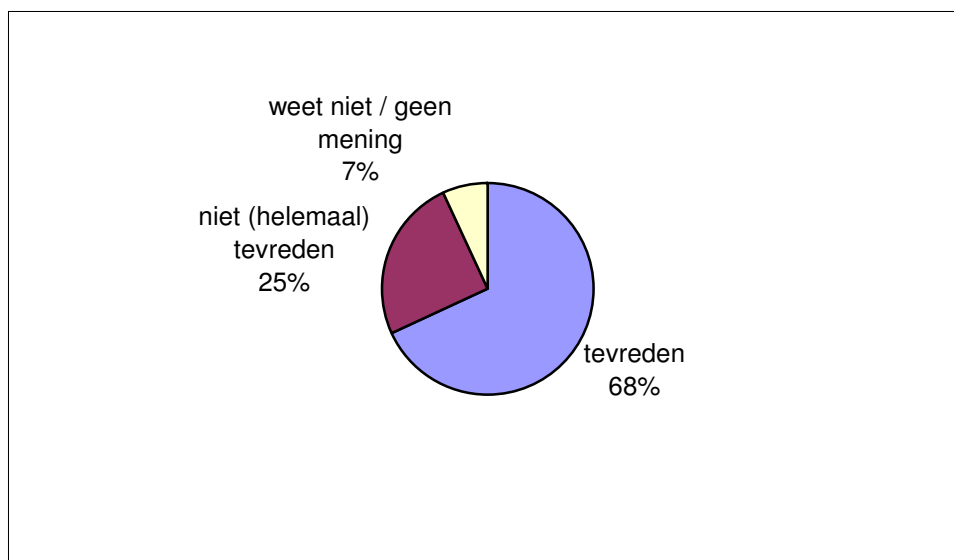
bron: Stadspeiling 2008, Onderzoek en Statistiek

De belangrijkste reden om geen groene stroom te gebruiken is de mening dat het geen nut heeft. Een op de drie Amersfoorters zonder groene stroom ziet het nut van groene stroom niet.

4.4 Afvalscheiding

Ruim tweederde van de Amersfoorters (68%) is tevreden over de mogelijkheden van afvalscheiding in Amersfoort. Een kwart is niet (helemaal) tevreden.

Figuur 15 Tevredenheid onder inwoners (in %) over afvalscheiding

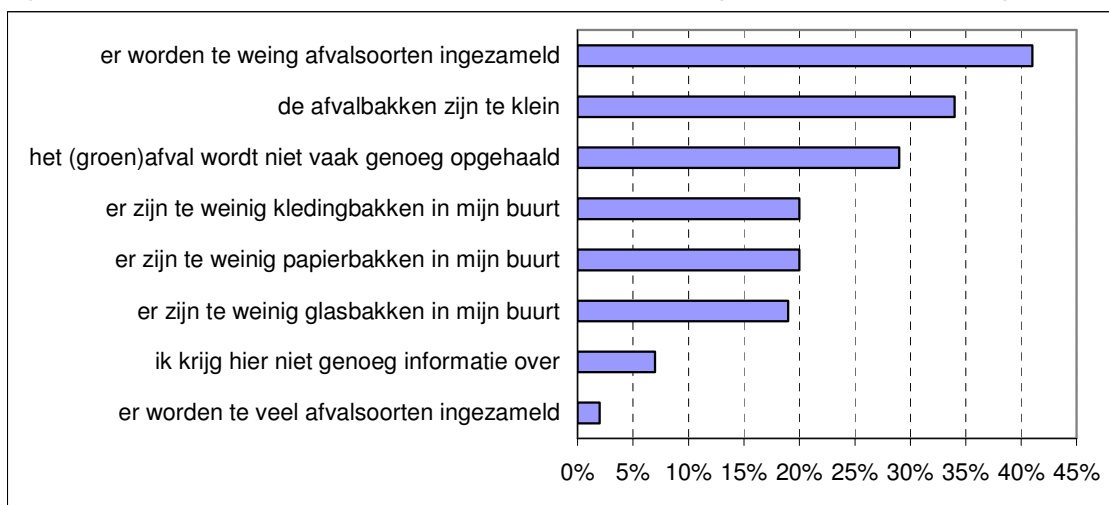

bron: Stadspeiling 2008, Onderzoek en Statistiek

Voorals in de wijken Vathorst Laak, Stads kern, Randenbroek, Schuilenburg en De Koppel is een groot deel van de bewoners niet (helemaal) tevreden over de afvalscheiding. In Zielhorst, Hoogland en Hooglanderveen zijn de bewoners juist relatief positief over de mogelijkheden van afvalscheiding in Amersfoort.

Aan de Amersfoorters die ontevreden zijn over de mogelijkheden van afvalscheiding is gevraagd naar de redenen.

Figuur 16 Redenen van inwoners die niet tevreden zijn over afvalscheiding

bron: Stadspeiling 2008, Onderzoek en Statistiek

Uit de beantwoording komt naar voren dat de ontevredenheid vooral is gericht op beperkingen in de afvalvoorzieningen (te weinig afvalsoorten, te weinig bakken) en te lage ophaalfrequentie.

Ruim een derde noemt andere redenen dan de in de Stadspeiling genoemde. De meeste genoemde overige reden is dat er geen mogelijkheid is voor afvalscheiding. Van de personen die ontevreden zijn over de afvalscheiding geeft zo'n 10% dit als (een van de) reden(en) aan. De redenen die niet zijn te herleiden tot de omschreven antwoordmogelijkheden zijn, in volgorde van meest genoemd naar minst genoemd, als volgt.

- Geen mogelijkheid voor afvalscheiding (bijvoorbeeld flatbewoner en bewoners van het centrum).
- Geen ophaal van groen afval (meer).
- Ophaaltijden chemisch afval zijn te beperkt, bereikbaarheid afvaldepot onvoldoende.
- Gebrek aan discipline van de gebruikers: vuil rondom bakken, niet gescheiden afval wordt bij gescheiden afval gedeponerd.
- Geen / onvoldoende vertrouwen dat gescheiden afval ook gescheiden wordt verwerkt..

D. Duurzaamheid

- D1 De gemeente Amersfoort heeft het doel om als stad in 2030 klimaatneutraal te zijn. Dit betekent dat we geen negatieve invloed op het klimaat willen veroorzaken. Dit kan bereikt worden door de uitstoot van broeikasgassen (waarvan CO2 de belangrijkste is), zoveel mogelijk te verminderen en door eventuele resterende uitstoot te compenseren door bijvoorbeeld investeringen in duurzame energieprojecten. Wist u dat de gemeente deze doelstelling heeft? (98%)**

21% ja
79% nee

- D2 Om de doelstellingen op het gebied van duurzaamheid te realiseren, zal veel afhangen van het gedrag van mensen.**

Bent u bereid een bijdrage te leveren door

	ja	nee	doe ik al	niet van toepassing	weet niet/geen mening
de fiets of openbaar vervoer te nemen voor korte stadsritten (< 5km) (94%)	43%	10%	41%	2%	4%
gebruik te maken van biobrandstof/aardgas indien er een tankmogelijkheid is (93%)	40%	19%	1%	15%	25%
het beperken van afval, bijvoorbeeld door een ja/nee-sticker op de brievenbus te plakken of het gebruiken van een eigen compostvat (94%)	41%	27%	18%	3%	11%
te investeren in een energiezuinig huis (93%)	48%	13%	21%	8%	10%
energie te besparen door bijvoorbeeld apparaten uit te zetten of de verwarming een graad lager te zetten (95%)	41%	5%	51%	1%	2%
u in te zetten voor milieu in uw buurt door bijvoorbeeld hierover mee te praten of actief te zijn op dit gebied (94%)	20%	52%	4%	5%	19%

D3 De gemeente wil graag van u weten waar zij haar inspanningen op het gebied van natuur en milieu vooral op moet richten. Kunt u aangeven welke van de onderstaande maatregelen volgens u heel belangrijk of juist minder belangrijk zijn.

	zeer belangrijk	belangrijk	niet (zo) belangrijk	geen mening
A bestrijden van geluidshinder in mijn wijk (96%)	29%	42%	27%	2%
B stimuleren van het gebruik van milieuvriendelijke materialen (94%)	24%	62%	11%	3%
C voorlichting geven over energiebesparing (94%)	20%	58%	19%	3%
D zorgen voor goede fietsverbindingen (94%)	46%	45%	7%	2%
E zorgen voor goede stallingmogelijkheden voor de fiets in de binnenstad (93%)	43%	46%	8%	3%
F zwerfvuil verwijderen (94%)	60%	38%	1%	1%
G zorgen voor goede voorzieningen om afval te scheiden (94%)	41%	51%	7%	1%
H het goed onderhouden van openbaar groen (95%)	46%	49%	4%	1%
I zorgen voor meer ruimte voor natuur in mijn wijk (94%)	41%	46%	11%	2%
J zorgen dat bedrijven zich aan de milieuregels houden (95%)	61%	36%	2%	1%
K scholen helpen bij het geven van natuur- en milieuonderwijs (94%)	39%	52%	7%	2%
L stimuleren van milieuvriendelijke initiatieven van inwoners (93%)	26%	58%	12%	4%
M stimuleren van bedrijven om duurzaam te ondernemen (93%)	39%	50%	7%	4%
N mogelijk maken van milieuvriendelijke voorzieningen (zoals bijvoorbeeld een tankstation voor biobrandstof/ aardgas) (92%)	23%	45%	20%	12%
O voorlichting en educatie geven aan inwoners over duurzaamheid op een centrale locatie in de stad (een kenniscentrum duurzaamheid) (93%)	12%	44%	34%	10%

D4 Welke van de bovenstaande maatregelen moet(en) wat u betreft de meeste aandacht van de gemeente krijgen? Noteer maximaal drie letters van de vorige vraag. (93%)

F (44%), D (29%), H (28%), A (24%), J (24%), K (19%), I (18%), G (16%), M (14%), E (12%), B (11%), C (10%), L (7%), N (6%), O (3%)

D5 Bent u tevreden over de mogelijkheden die u heeft om afval te scheiden? (98%)

68% ja, ik ben hierover tevreden
 25% nee, ik ben hier niet (helemaal) tevreden over
 7% weet niet/ geen mening

D6 **Waarom bent u niet (helemaal) tevreden over de mogelijkheden van afvalscheiding? (meerdere antwoorden mogelijk) (25%)**

- 29% het (groen)afval wordt niet vaak genoeg opgehaald
- 34% de afvalbakken zijn te klein
- 7% ik krijg hier niet genoeg informatie over er worden te weinig afvalsoorten ingezameld
- 41% (bijvoorbeeld geen plastic)
- 2% er worden te veel afvalsoorten ingezameld
- 20% er zijn te weinig papierbakken in mijn buurt
- 19% er zijn te weinig glasbakken in mijn buurt
- 20% er zijn te weinig kledingbakken in mijn buurt
- 36% anders, namelijk

D7 Hieronder staan drie vormen van geluidsoverlast. Kunt u aangeven hoe vaak deze naar uw idee voorkomen in uw buurt?

	vaak	soms	(bijna) nooit	weet niet/ geen mening
geluidsoverlast door verkeer (95%)	25%	39%	35%	1%
geluidsoverlast door burens (93%)	11%	30%	58%	1%
andere vormen van geluidsoverlast (91%)	10%	33%	47%	10%

D8 **Heeft u thuis spaarlampen? (99%)**

- 18% nee, ik heb geen spaarlampen
- 52% ja, ik heb enkele spaarlampen
- 26% ja, ik heb overwegend spaarlampen
- 4% ja, ik heb alleen maar spaarlampen

D9 **Waarom heeft u niet overwegend spaarlampen in huis? (meerdere antwoorden mogelijk) (65%)**

- 26% te duur
- 53% ze geven geen mooi licht/ je kunt ze niet dimmen
- 4% te veel moeite om aan te schaffen
- 6% ik weet te weinig over spaarlampen
- 3% ik zie er het nut niet van in
- 21% weet niet/ geen mening

D10 **Heeft u thuis groene stroom?(98%)**

- 31% ja
- 58% nee
- 11% weet niet

D11 **Waarom heeft u thuis geen groene stroom? (meerdere antwoorden mogelijk) (55%)**

- 19% ik vind het te duur
- 18% ik vind het te veel moeite om over te stappen
- 22% ik heb er te weinig informatie over
- 33% ik zie er het nut niet van in
- 20% weet niet/ geen mening

D12 **De gemeente Amersfoort wil in de toekomst meer informatie verstrekken over milieuonderwerpen. Aan welke informatie heeft u behoefte? (meerdere antwoorden mogelijk) (96%)**

- 34% informatie over energiebesparing
- 30% informatie over duurzame energie (bijv. zonnepanelen)
- 19% informatie over afvalinzameling en/of –scheiding
- 20% informatie over mogelijkheden om de hoeveelheid afval te beperken (afvalpreventie)
- 13% informatie over schone auto's
- 35% informatie over subsidiemogelijkheden voor milieuvriendelijke voorzieningen
- 29% informatie over luchtkwaliteit/ luchtvervuiling
- 13% informatie over bodemkwaliteit
- 22% informatie over de kwaliteit van het water in sloten, grachten etc.
- 24% informatie over wonen/werken in een gezond binnenklimaat
- 19% informatie over duurzaam inkopen/consumeren
- 19% informatie over straling
- 11% informatie over natuurvriendelijk tuinieren
- 23% ik hoef over geen van deze onderwerpen informatie te ontvangen

In het park Schothorst is het Centrum voor Natuur- en Milieu Educatie gevestigd. Dit centrum bestaat onder andere uit een middeleeuwse boerderij, een sterrenwacht, een bijenhuis en verschillende tuinen. In het hoofdgebouw worden lezingen en tentoonstellingen gehouden op het gebied van natuur en milieu.

D13 **Kent u het centrum? (99%)**

- 28% nee, nooit van gehoord
- 72% ja, wel (eens) van gehoord

D14 **Bent u weleens in dit centrum geweest? (71%)**

- 31% nee, nog nooit
- 43% ja, ik ben er één of twee keer geweest
- 26% ja, ik kom (kwam) er wel vaker